

Tarkastuslautakunnan vaali

Kaupunginhallitus 26.05.2025 § 117

Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo 21.5.2025

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten tarkastuslautakunnan. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kauhavan kaupungin 1.6.2025 voimaan tulevan hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunta on valtuuston alainen toimielin, joka huolehtii toimikautensa aikana kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, kaupungin toimintaan kohdistuvan kuntalian mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta ja sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonnasta. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, seuraa yleisesti kaupunkikonsernin hallintoa ja talotta sekä niissä ja kaupungin toiminnassa tapahtuvia muutoksia, kehittää ulkoista valvontaa ja asettaa sille tavoitteet sekä seuraa niiden toteutumista. Tarkastuslautakunta seuraa, että tilivelvolliset ja muut toiminnasta vastaavat henkilöt ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden suositusten ja muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aihetta.

Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunnassa on 8 jäsentä ja heillä kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Yleisestä vaalikelpoisuudesta kunnan luottamustoimiin säädetään kuntalain 71 §:ssä. Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö,

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on;
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Yleistä vaalikelpoisuutta ei ole sidottu Suomen kansalaisuuteen. Myös ulkomaalainen, jolla on äänioikeus kuntavaaleissa, voidaan valita kotikuntansa luottamustoimeen.

Kuntalain 75 §:n mukaan tarkastuslautakuntaan ei voida valita henkilöä, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Kunnanhallituksen jäsenyyden edellytyksenä on vaalikelpoisuus valtuustoon. Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei Kuntalain 72 §:n mukaan ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään kunnanhallitukseen. Vaalikelpoisia valtuustoon eivät ole

1. valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
2. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
3. kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;

4. kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Kuntalain 73 §:ssä rajoitetaan vaalikelpoisuutta kunnanhallitukseen vielä edellisestä siten, että kelpoinen ei kuitenkaan ole:

1. välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2. henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Edelleen henkilöstön edunvalvonnassa asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen jäsenen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Kuntalain 75 §:n mukaan vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole

1. kunnanhallituksen jäsen;
2. pormestari ja apulaispormestari;
3. henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen (puoliso, lapsi, lapsenlapsi, sisarus, vanhempi, isovanhempi ja muuten läheinen henkilö samoin kuin tällaisen henkilön puoliso, vanhempien sisarus puolisoineen, sisarusten lapset, entinen puoliso sekä puolison lapsi, lapsenlapsi, sisarus, vanhempi, isovanhempi samoin kuin tällaisen henkilön puoliso sekä puolison sisarusten lapset. Läheisenä pidetään myös puolisuokulaista. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa sekä avioliitonomaisessa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä).
4. kuntaan tai kunnan määräämisvallassa olevaan yhteisöön tai säätiöön pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva henkilö.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta valtuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu. 8 jäsenen toimielimessä kiintiö tarkoittaa neljää jäsentä. Kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten osalta.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se

- valitsee toimikaudekseen tarkastuslautakuntaan 8 jäsentä ja 8 henkilökohtaista varajäsentä.

- nimeää jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Lisätietoja Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Valtuusto 02.06.2025 § 56

Päätös Valtuusto nimesi yksimielisesti tarkastuslautakuntaan valtuustokaudeksi 2025–2029 seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Jäsen

Heikki Haukkala
Tiina Hauta
Marita Kunnari
Juho-Matti Ojanperä
Tero Peltokangas
Tiina Roumio
Hannele Sui-Tuomaala
Vesa Takala

Henkilökohtainen varajäsen

Katriina Kojola
Keijo Halmesmäki
Jarkko Sippola
Lea Korpi
Matti Aspila
Paula Aro
Kari-Veli Mäkelä
Aida Sarvela

Puheenjohtajaksi nimettiin Juho-Matti Ojanperä ja varapuheenjohtajaksi Tiina Roumio.

Kaupunginhallitus 09.06.2025 § 160
72/00.00.01.00/2024

Valmistelija Hallintojohtaja Liisa Salo, 5.6.2025

Valtuusto päätti tarkastuslautakunnan toimikauden 2025–2029 kokoonpanosta 2.6.2025 § 56. Valtuusto valitsi Matti Aspilan Tero Peltokankaan henkilökohtaiseksi varajäseneksi. Aspila on kaupunginhallituksen varajäsen eikä sen vuoksi ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan.

Kaupunginhallitus totesi 9.6.2025 valtuuston päätöksiä täytäntöön pannessaan, että tarkastuslautakunnan jäsenten valinta ei kaikkien varajäsentensä osalta ole kuntalain määräysten mukainen ja päätti olla panematta päätöstä täytäntöön sekä palauttaa valinnan valtuustolle.

Tarkastuslautakunta voi kokoontua yhden varajäsenen vaalikelvottomuudesta huolimatta siten, että Aspila ei osallistu kokouksiin, mikäli Peltokangas on estynyt tai esteellinen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se valitsee tarkastuslautakuntaan Tero Peltokankaalle henkilökohtaisen varajäsenen.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.
Lisätietoja	Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286, etunimi.sukunimi@kauhava.fi
